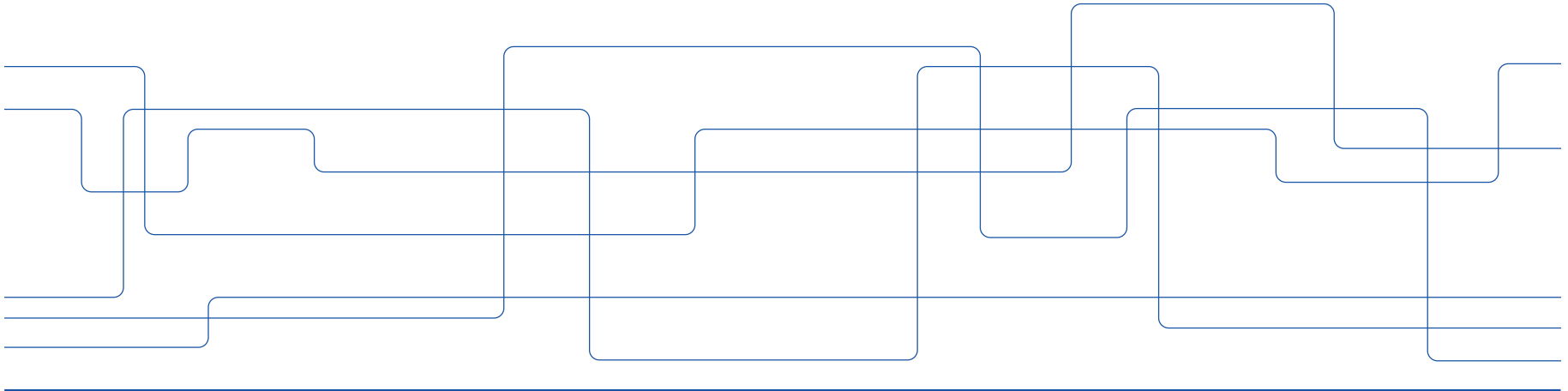

Karakterisering och modellering av frostsador i asfalt

Lisa Löqvist

Vinterskador i asfalt

Trafik

Vinterunderhåll

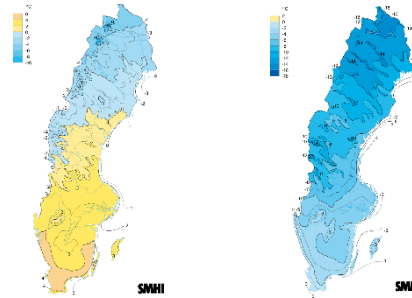
Frost

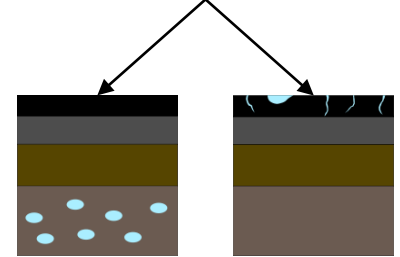
Vatten

Temperatur

Källa: SMHI

Syfte och mål med projektet

”Få en fundamental förståelse för processen för frostsador”

Syfte och mål med projektet

Initiering?

Utveckling?

*”Få en fundamental förståelse för
processen för frostsador”*

Dominanta parametrar/faktorer?

Syfte och mål med projektet

Val av material?

Planering av vinterunderhåll

Förutspå utvecklingen av frostsador

Uppdatera designguider och standardmetoder

Syfte och mål med projektet

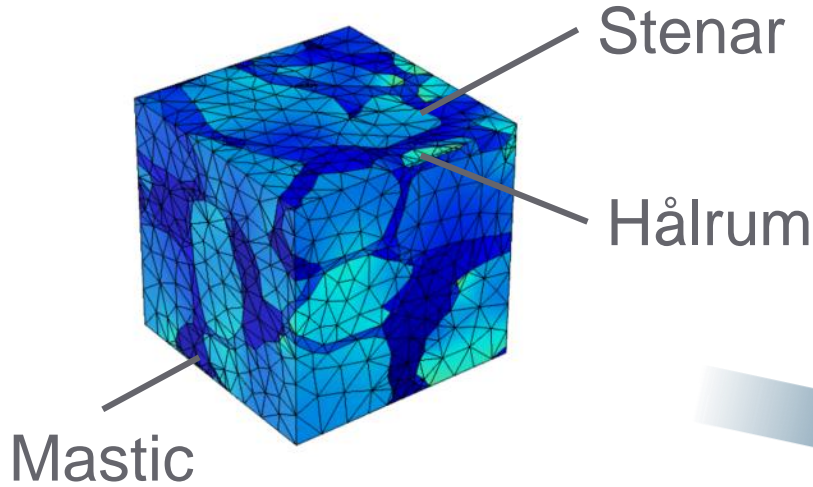
Förutspå utvecklingen av frostsador

Multiskalemodell

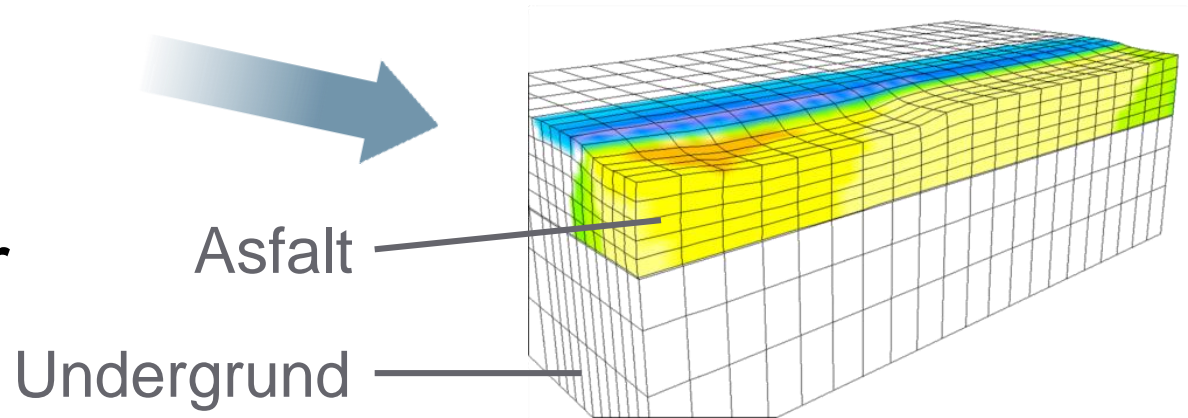
*(Vatten, temperatur, trafik, vinterunderhåll
etc.)*

Multiskalemodellen

Mikrostruktur

Vägstruktur

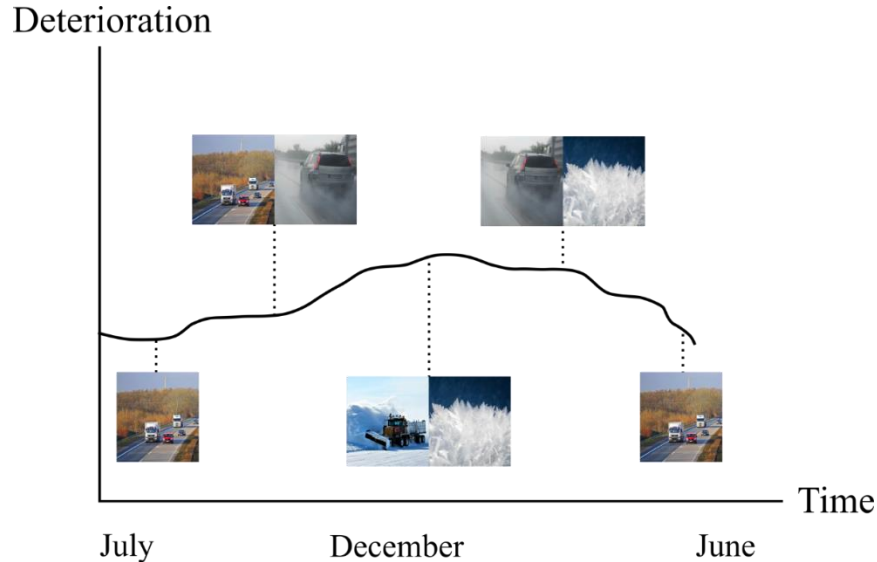

Identifiering av dominanta parametrar

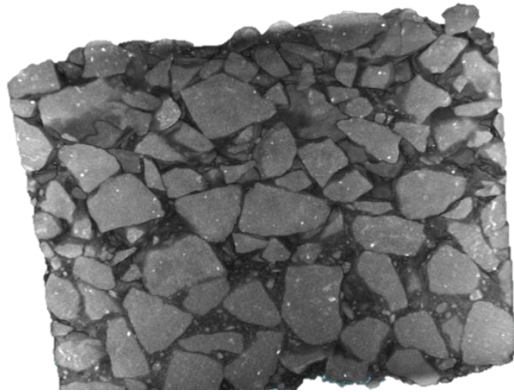
Identifiering av dominanta parametrar

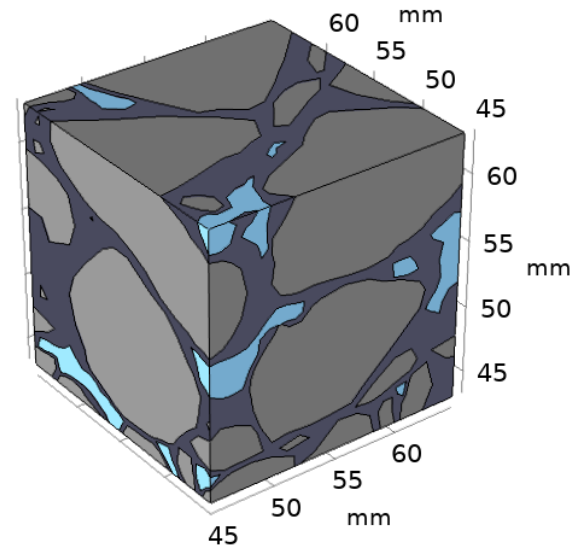
Separering av mekanismer till moduler möjliggör:

- ❄ Identifiering av dominanta parametrar
- ❄ Relevanta tidsskalor
- ❄ Mindre beräkningstung
- ❄ Färre materialparametrar att bestämma

Mikroskalemodellen - mikrostruktur

CT-scanning

FE mikrostruktur

Mikroskalemodellen

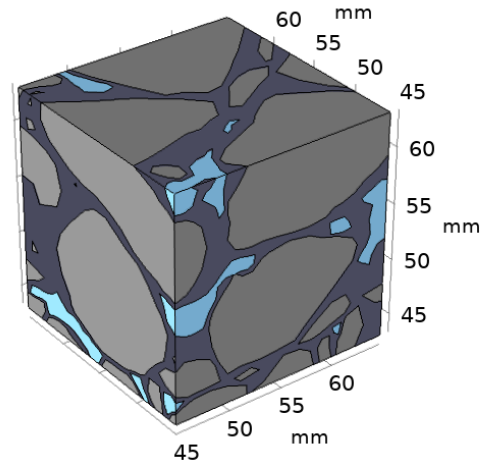
Inkluderat i modellen:

Infiltration av vatten

Vattenskada
(Gränsskikt + Mastic)

Frysningsexpansion

Mekanisk skada
(Gränsskikt + Mastic)

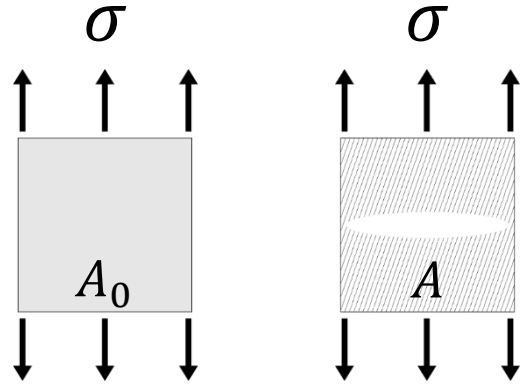

Mastic: Viskoelastisk + skada

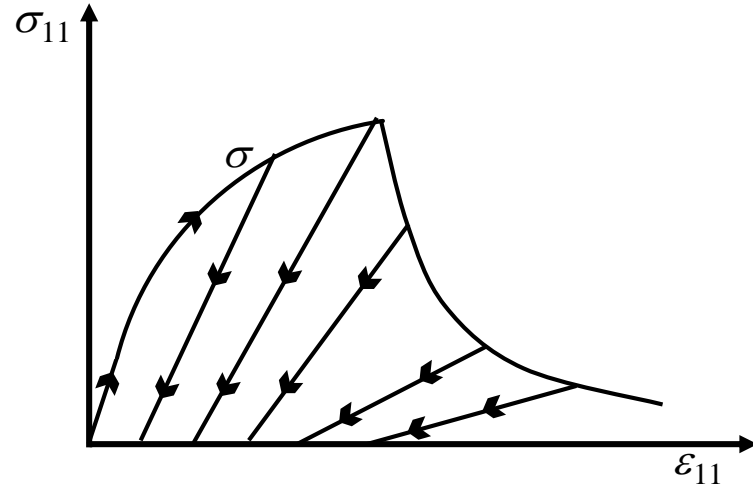
Stenmaterial: Linjärt elastiskt

Hålrum (vatten/is): Linjärt elastiskt (temperaturberoende)

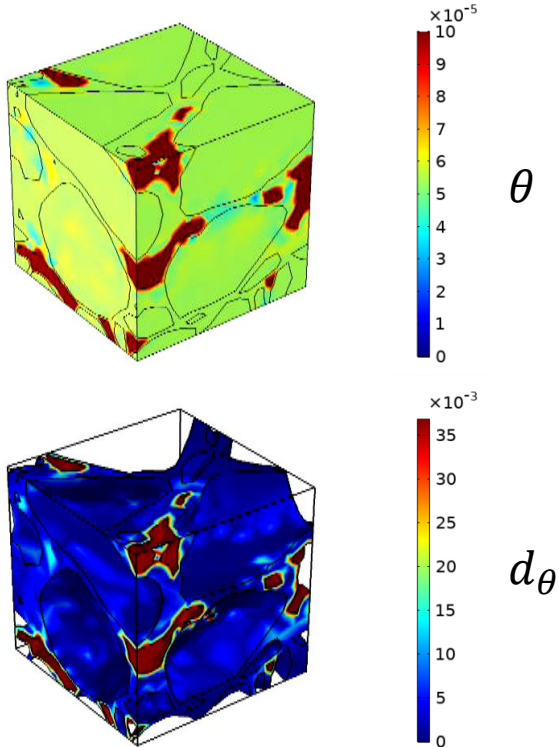
Definition av skada

$$d_m = \frac{A_0 - A}{A_0}$$

Mikroskalemodellen

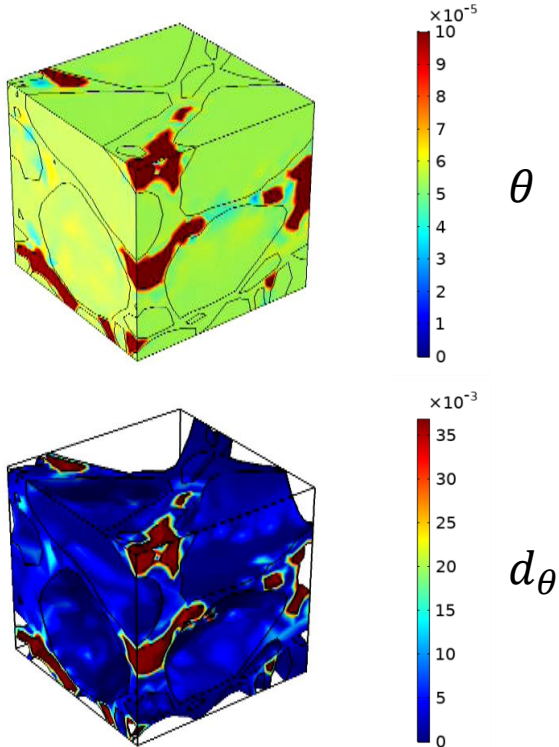
Infiltration av vatten

$$\frac{\partial \theta}{\partial t} = D \frac{\partial^2 \theta}{\partial x^2}$$

Vattenskada

$$\frac{\partial d_\theta}{\partial t} = \frac{\alpha_\theta e^{-\alpha_\theta \sqrt{\theta}}}{2\sqrt{\theta}} \dot{\theta}$$

Mikroskalemodellen

Infiltration av vatten

$$\frac{\partial \theta}{\partial t} = D \frac{\partial^2 \theta}{\partial x^2}$$

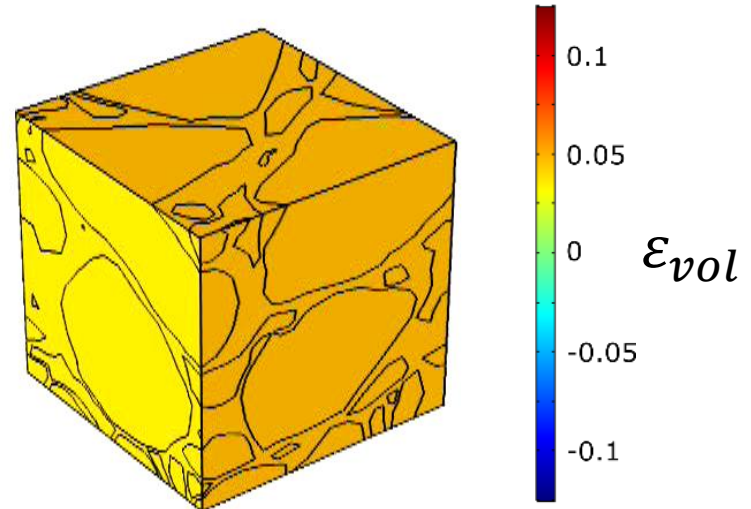
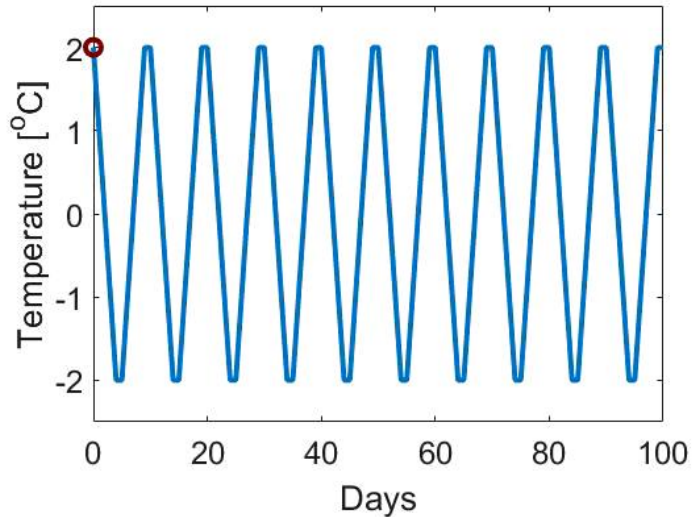
Vattenskada

$$\frac{\partial d_\theta}{\partial t} = \frac{\alpha_\theta e^{-\alpha_\theta \sqrt{\theta}}}{2\sqrt{\theta}} \dot{\theta}$$

Mikroskalemodellen

Frysningsexpansion

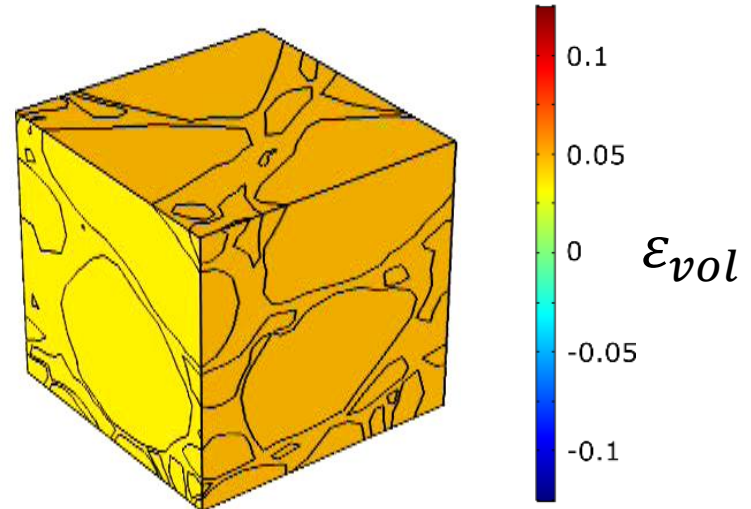
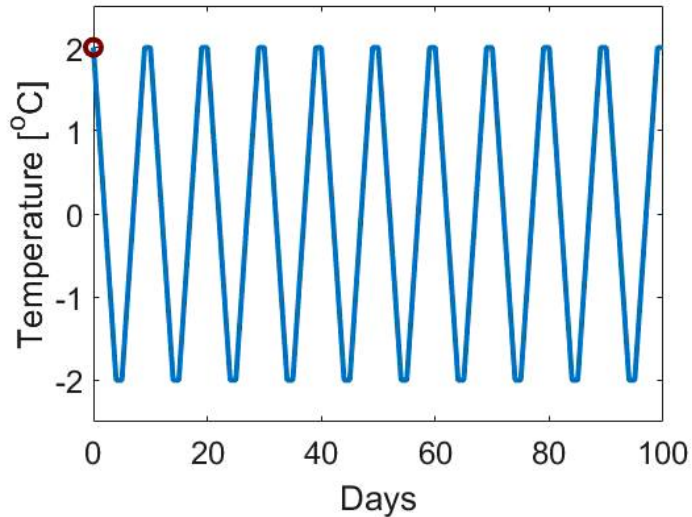
$$\varepsilon_{vol}(T) = \varepsilon_{\phi} \cdot \frac{\langle T_0 - T \rangle}{T_0 - T}$$

Mikroskalemodellen

Frysningsexpansion

$$\varepsilon_{vol}(T) = \varepsilon_{\phi} \cdot \frac{\langle T_0 - T \rangle}{T_0 - T}$$

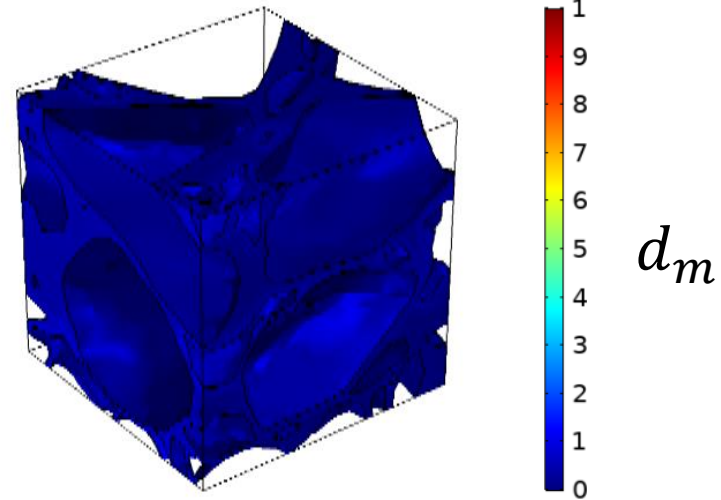
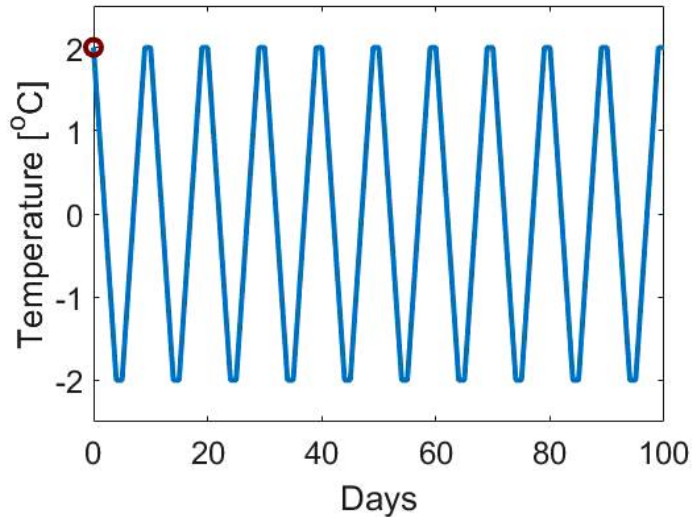

Mikroskalemodellen

Mekanisk skada
(Mastic)

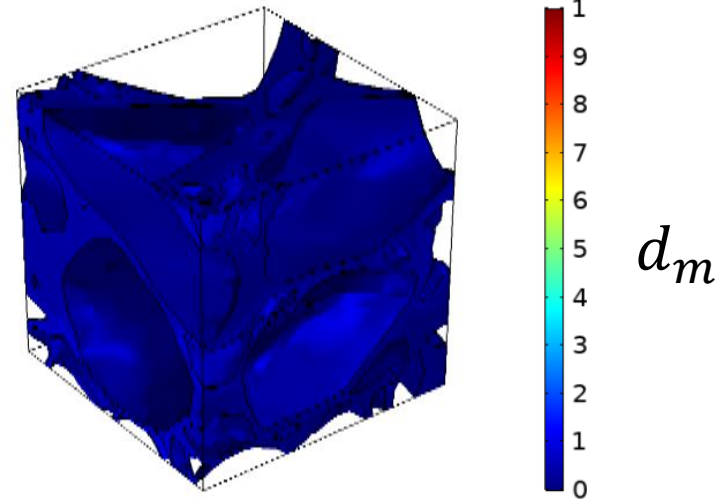
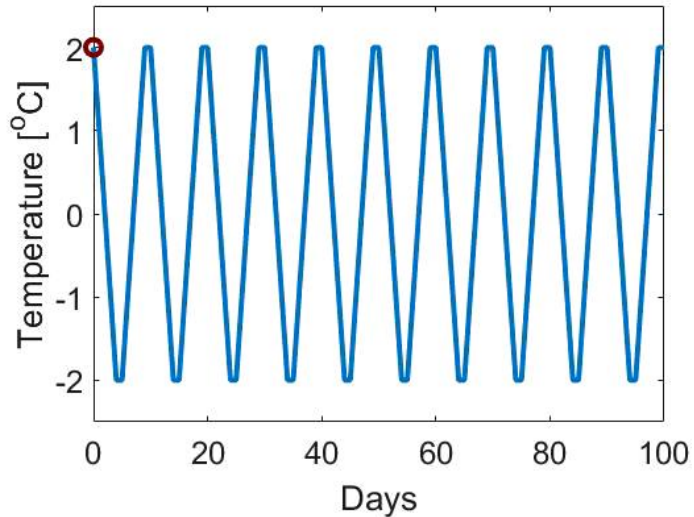
$$\frac{\partial d_m}{\partial t} = \left\langle \frac{F^d}{K^d} \right\rangle^{N^d}$$

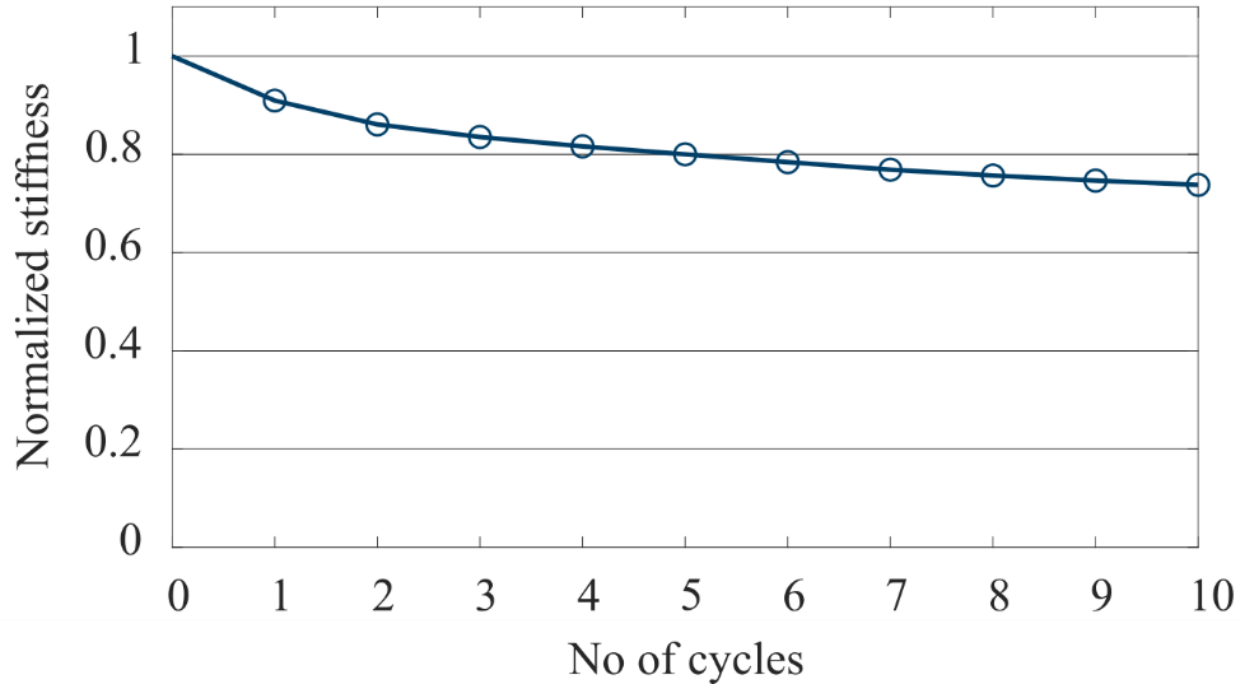
Mikroskalemodellen

Mekanisk skada
(Mastic)

$$\frac{\partial d_m}{\partial t} = \left\langle \frac{F^d}{K^d} \right\rangle^{N^d}$$

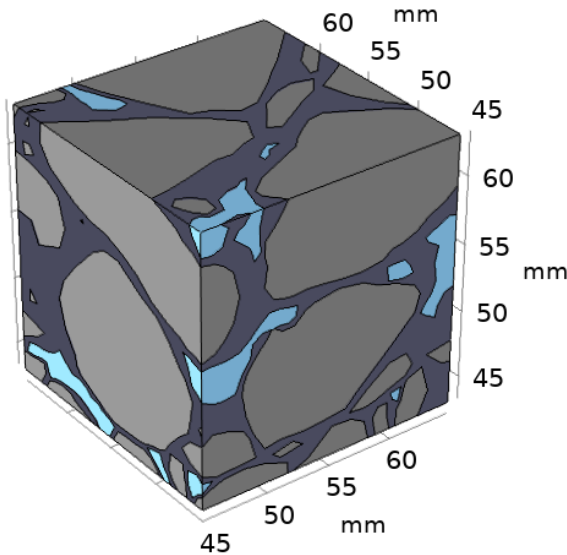

Mikroskalemodellen – Effekt av antal FTC

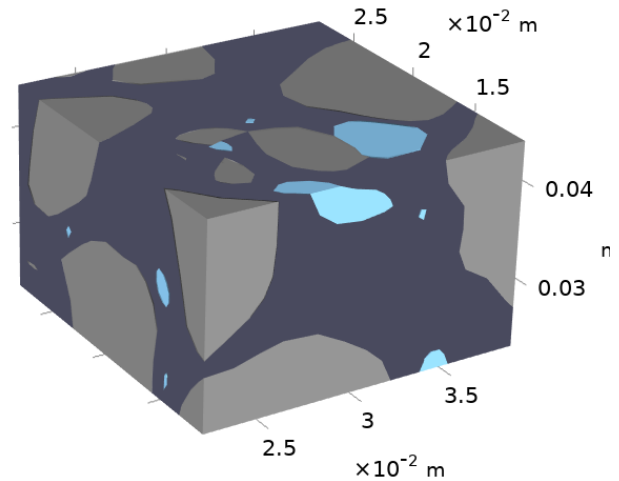
Mikroskalemodellen – Effekt av mängden hålrum

Öppen struktur
(11,25%)

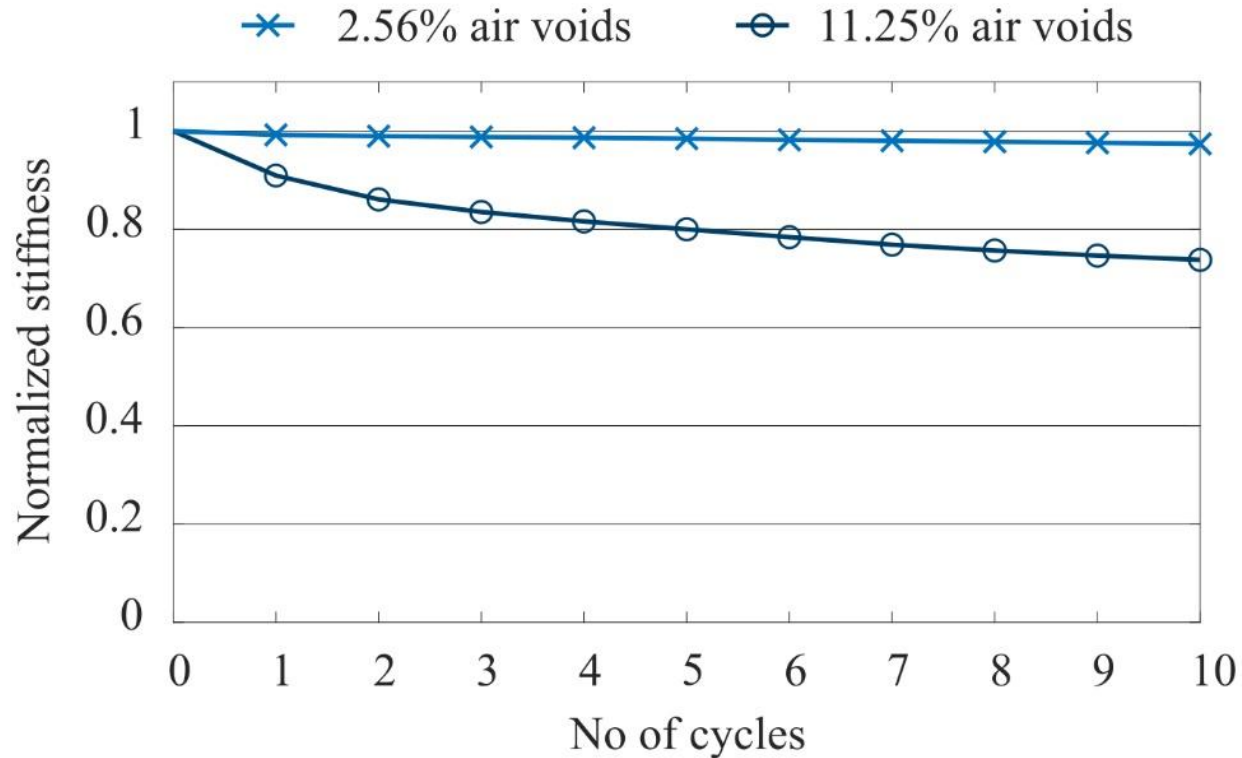

vs

Tät struktur
(2,56%)

Mikroskalemodellen – Effekt av mängden hålrum

Framtida steg

Uppdatering av mikroskalemodellen

Experiment

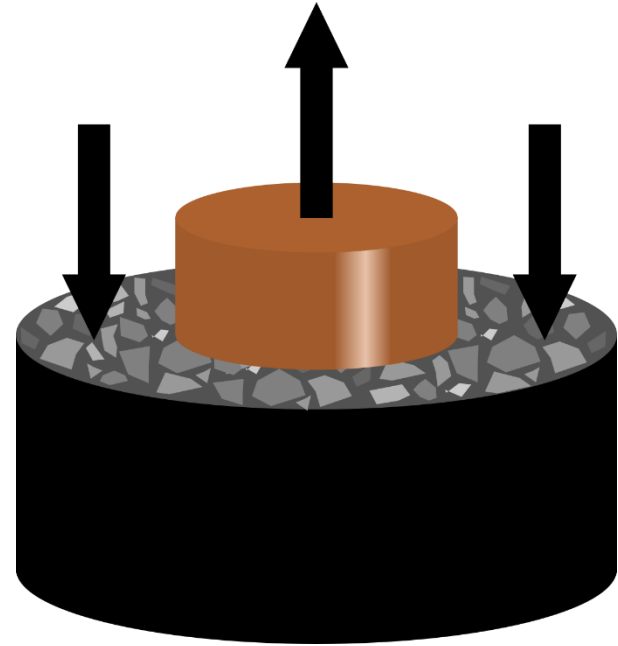
- ❄ Information (effekt av vatten, frys-töcykler, vinterunderhåll)
- ❄ Validering av modellen
- ❄ Input till modellen (materialparametrar)

Utvärdering av nuvarande standardmetoder

Framtida steg – Utvärdering av standardmetod

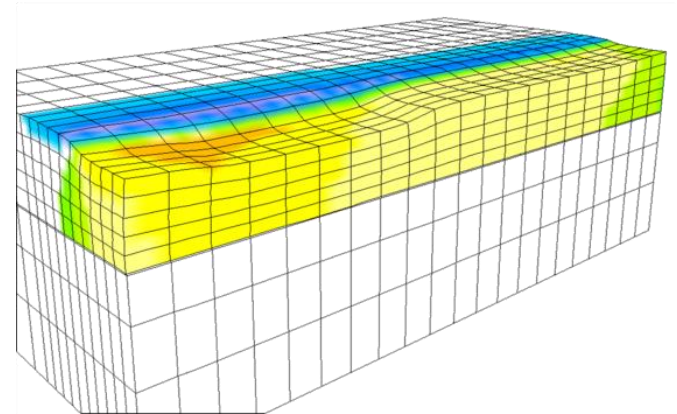
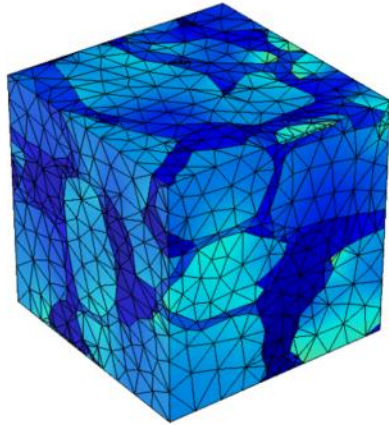
SS-EN 12697-41 Beständighet
mot avisningsmedel

- ✿ Stor variation i typ av brott och brottlast
- ✿ Vad händer inuti materialet?
- ✿ Ge rekommendationer för förbättringar/uppdateringar

Framtida steg

Utveckling av vägstruktursmodell + multiskalekoppling

Tack!

Kontakt:

llov@kth.se

08-790 87 06

TRAFIKVERKET

